

PAR-004-017202

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) Examination

August / September - 2020

CC - 6 : Teacher Education

Faculty Code : 004

Subject Code : 017202

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ આપો : 6
- (1) NCERTનું મુખ્ય કાર્ય જણાવો.
 - (2) વ્યવહારું અભિગમ તરીકે તપાસ એટલે શું ?
 - (3) રીફ્રેશર કોર્સના બે હેતુઓ જણાવો.
 - (4) શિક્ષણશાસ્ત્રનો અર્થ આપો.
 - (5) NCTEની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ હતી ?
 - (6) પરિસંવાદ (Conference) એટલે શું ?
- 2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ૯ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 12
- (1) અભિસ્થાપન વર્ગની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - (2) પૂર્વસેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણનો અર્થ આપી વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
 - (3) પુખ્ત વયના અધ્યેતા તરીકે વિદ્યાર્થી-શિક્ષકની ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (4) પીયર કોર્સીંગની સમજ આપો.
 - (5) મુખ્ય વિષયો એટલે શું ? શિક્ષણ વિદ્યાશાખાના સંદર્ભમાં બે મુખ્ય વિષયોના નામ આપો.
 - (6) NCTEના ચાર મુખ્ય કાર્યો જણાવો.
 - (7) પરિસંવાદ (Seminar)ના ચાર હેતુઓ જણાવો.
 - (8) પોર્ટફોલિયો પરીક્ષણ એટલે શું ? ગમે તે બે ઉદાહરણ આપો.

3 નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 250 શબ્દોમાં લખો : 16

- (1) અસરકારક શિક્ષક-પ્રશિક્ષકના ગુણો (Qualities)ની ચર્ચા કરો.
- (2) પૂર્વ-સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણનું સ્વરૂપ અને અવકાશ જણાવો.
- (3) પ્રૌઢશિક્ષણ શાસ્ત્ર (Andragogy)ના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.
- (4) એક તાલીમાર્થી તરીકે આપને થયેલ ઈન્ટર્નશીપ પહેલા, ઈન્ટર્નશીપ દરમ્યાન અને ઈન્ટર્નશીપ પછીની પ્રવૃત્તિઓ અને અનુભવ વર્ણવો.
- (5) શિક્ષક શિક્ષણ અભ્યાસક્રમના વિવિધ ઘટકોનું વ્યવસ્થાપન અને મૂલ્યાંકન કરો.

4 નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનો જવાબ આશરે 300 શબ્દો માં લખો : 16

- (1) ચર્ચો : NCERT.
- (2) હેતુ, સમયગાળો અને અંદાજપત્રનાં સંદર્ભમાં પૂર્વ-સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમનું આયોજન તૈયાર કરો.
- (3) પૂર્વ-સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણની રીતો (modes)ની ચર્ચા કરો.

5 નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનો જવાબ આશરે 500 શબ્દો માં લખો : 20

- (1) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ માળખાના સંદર્ભમાં વિવિધ કક્ષાની એજન્સીઓ અને સંસ્થાઓનો પરિચય આપો.
- (2) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણની પદ્ધતિઓ (Models)ની ચર્ચા કરી તેના લાભાલાભ જણાવો.
- (3) નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમનું આયોજન કરો.
 - (1) શિક્ષક-પ્રશિક્ષકની સામાન્ય સમસ્યાઓ
 - (2) પ્રબંધ
 - (3) તૈયારી
 - (4) મૂલ્યાંકન
 - (5) પ્રતિભાવ એકત્રીકરણ

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions in very brief : **6**
- (1) State main function of NCERT.
 - (2) What is inquiry as a transactional approach?
 - (3) Mention two objectives of Refresher Course.
 - (4) Give meaning of pedagogy.
 - (5) In which year NCTE was established?
 - (6) What is Conference?
- 2** Answer any **six** of the following questions in brief : **12**
- (1) Clarify the concept of Orientation Programme.
 - (2) Give meaning of pre-service teacher education and clarify its concept.
 - (3) State four characteristics of student-teacher as an adult learner.
 - (4) Give explanation of peer coaching.
 - (5) What are foundation courses? Give names of two foundation courses of education discipline.
 - (6) State four main functions of NCTE.
 - (7) State four objectives of seminar.
 - (8) What is portfolio assessment? Give any two examples.
- 3** Answer any **four** of the following questions in about 250 words each : **16**
- (1) Discuss the qualities of effective teacher-educator.
 - (2) State nature and scope of pre-service teacher education.
 - (3) Discuss the principles of andragogy.
 - (4) Describe activities and experiences you had during pre-internship, internship and post-internship as a trainee.
 - (5) Organize and evaluate different components of teacher education curriculum.

4 Answer any **two** of the following questions in about 300 words each : **16**

- (1) Discuss: NCERT.
- (2) Prepare a planning of purpose, duration and budget with reference to pre-service teacher education programme.
- (3) Discuss the modes of pre-service teacher education.

5 Answer any **two** of the following questions in about 500 words each : **20**

- (1) Introduce various agencies and institutions of different level in reference to in-service teacher education structure.
- (2) Discuss models of in-service teacher education and state its merits and limitations.
- (3) Organize an in-service teacher education programme with consideration of points mentioned below;
 - (1) Common problems of teacher-educator
 - (2) Arrangements
 - (3) Preparation
 - (4) Evaluation
 - (5) Feedback Collection
